

1

МАЙЖЕ, ТА НЕ ЗОВСІМ

Нестерплю жвава корейська поиса вдарила по вухах. Дим чужих сигарет наповнив мої легені; моя хрустка блакитна сорочка тепер була просякнута потом і заплямована жиром та загадковими соусами, які подавали під час вечеरі. Кольорові вогні миготіли, розтинаючи темряву задушливої кімнати, у яку мене втиснула юрба корейців, що галасували, плескали в долоні, сміялися та обіймалися. Діти з очима-блюдцями і тексти пісень англійською та корейською змінювалися на екрані караоке на стіні. Десь неподалік була моя дружина, та я не бачив її, адже мене захопив буйний натовп, що голосно підспівував лвом корейцям із мікрофоном під музику місцевого хіта. Коли вони переставали кричати і співати, то хутко поглинали вміст маленьких зелених пляшечок, які без упину приносили старий кореянки. Тобто шили все, що не розливали па підлогу чи одне на одного.

І ось я там: наскрізь мокрий, сміючись та недоладно спиваючи, обіймаю людей, яких зустрів липче п'ять днів тому. Вітаємо в Кореї!

Я чекав, що Південна Корея буде стерильна. Вважав, що Південна Корея живе на тридцять-сорок років у майбутньому, де все бездоганно та впорядковано, що вона така, якою колись здавалася Японія. З бурхливим розвитком, міщного демократією, надзвичаким Інтернетом, талановитими студентами та елегантними, незмінно охайними корейцями, яких я бачив у телевізійних рекламах із прогресивними пристроями Samsung та LG у руках, Південна Корея виявилася саме такою, але показала й інший бік, що був як сильний апекот без рукавичок у п'ялцу. Шум, тиснява, дорожній рух, різкі запахи і безперервне зорове навантаження: постійні вечірки, вуличні протести і бійки в парламенті — все це завдало мені удару, щойно я зійшов на ринг.

Інформації багато, але потрібно з чогось починати. Якщо говорити про те, як пізнається Південна Корея, варто згадати про *кімчі*. Вона наполягає.

Виберіть ви відчусте цей запах після того, як покинете Міжнародний аеропорт Інчхон, фактично відразу після приземлення. Для корейця *кімчі* маєте домівкою. Це ракетне паливо, яке допомогло здійснити італійський прорив та втиснути сто п'ятдесяти років індустріалізації лише у пів століття. Та іноземцеві *кімчі* видається просто смердючою їжею, різкою сумішшю квашених овочів: капусти, редиски чи огірків та спегдій, серед яких головус часник. Традиційно страву місяцями настоюють у горіщику під землею, де вона й набуває своїх запашних властивостей. У Кореї під час кожного прийому їжі, навіть за сніданком, вона обпікає піздарі невтасманичених, викликаючи глибоку відразу. Відомо безліч її різновидів, і кожен із них вирізняється своїм запахом. *Кімчі* може пахнути капустою,

тільки зі стократною силою. *Кімчі* може пахнути оцтом та чилі. *Кімчі* може взагалі не пахнути. *Кімчі* може тхнути немитими ногами. Вишари *кімчі* (уявіть, що двадцятеро людей, які щойно з'їли її па сніданок, відихають їх, ути-снувшись в один ліфт) мають металевий запах, добірний присmak залізної стружки, який б'є, мов молот, та може викликати нудоту лише за декілька секунд. Сьогодні в корейців у дома с спеціальні холодильники, які ізолюють аромат *кімчі*. Говорити про запах *кімчі* — це вже кліше, але не зробити цього означало б не згадати про невід'ємну складову п'оденного життя кожного корейця, невідлішну ланку культурної ідентичності. *Кімчі* для корейців як гамбургери для американців, ба більше: американці (принаймі більшість) не вживають гамбургери під час кожного прийому їжі. *Кімчі* — надійший визначник місця перебування. Якщо хтось надягне вам нов'язку на очі та змусить лягти невідомо куди, а зійшовши з літака, ви відчуєте запах гамбургера, то ви можете бути у будь-якій точці планети. Та якщо, зійшовши з літака, ви відчуєте запах *кімчі*, досить імовірно, що ви потрапили до Кореї. Якщо б проводили міжнародний конкурс на справді національну страву, яка є коренем культурної ідентичності, то *кімчі* здобула б перемогу. Її запах страшенно, агресивно та відверто корейський і є, мабуть, першим мостом, який ішземпі повинні принаймі спробувати здолати, якщо вони хочуть зрозуміти це місце.

Разом із дружиною Ребекою я приїхав до Сеула в жовтні 2010 року, провівши тринацят' годин у літаку з Вашингтона (середні місця, середній ряд). Ребека от-от мала розпочати дворічну роботу в дипломатичній

службі США при американському посольстві в Сеулі. Я мав обійняти посаду ліректора з міжнародного шару в компанії Hyundai Motor. Удвох ми залишили Washington Post у Вашингтоні.

Ми з Ребекою були у плюбі тільки три місяці та лише пізнавали одне одного і подружнє життя, коли вирвали себе зі звичного середовища та переїхали до чужої країни, обравши нові курси для наших кар'єр. Я залишив свою двадцятиоднорічну кар'єру журналіста (останні вісімнадцять років я провів у Washington Post), щоб зробити перший крок у сфері зв'язків з громадськістю та вперше пожити за межами Америки. Ребека, наймолодша дитина в роліні пресвітеріанського священика з Нової Зеландії, яка емігрувала до США, ніколи ніде не затримувалася на вісімнадцять років. Коли Ребека була літиною, мандрівний стиль життя проповідника не давав сім'ї довго залипатися на одному місці, що поглибило чи підживило її природну непосидючість. На відміну від інших американських дітей вона пізнала розкіш побачити світ і до нашої зустрічі вже встигла пожити у Китаї, Японії, Австралії та Франції. Для мене переїзд до Кореї був як політ на Місяць. Для неї це був лише ще один пункт грандіозного маршруту.

Що ми знали про Південну Корею до приїзду? Не більше за інших американців: що це найбільш технологічно розвинута країна на планеті, що діти там надзвичайно здібні до навчання та що корейці їдять кімчи. Оточена плоскими телевізорами LG, смартфонами Samsung, машинами Hyundai та Kia, більшість американців знає Корею завдяки її потужним споживчим брендам і, напевно, завдяки кровожерливій династії Кім на швночі, що пері-